

1. Poiščite frazeme v pesmi M. Kravosa *Beseda ni konj*.

BESEDA NI KONJ To je jasno,
beseda ni konj.
človek reče eno,
misli na drugo,
pa se sliši čisto drugače.

Dam besedo, častna beseda,
naj me strela udari,
če ni res.
Če morda ni, nisem jaz kriv,
kaj me boste za besedo prijemali,
kje imate dokaze,
kje je kaj napisano?

To so samo besede,
na besede ne dam nič.
Ne boste na eni besedi jahali,
jahajte na konju!
Vi meni konja,
jaz vam besedo,
prav?

2. Razložite frazeme:

po robu se postaviti	
delati preglavice	
imeti na pik	
delati z glavo	
riniti z glavo skozi	
povzpeti se čez glavo	
zadeti žebelj na glavo	

3. Razložite naslednje frazeme:

Ima zavezane oči.	
Gledala sta se iz oči v oči.	
Rad je metal oči po dekletih.	
Izpraskala mu bom oči!	
Ne spusti je izpred oči.	
Stalno je imel nesrečo pred očmi.	

4. Kaj je poosebljeno v pesmi T. Pavčka *Pesem o zvezdah*?

Pesem o zvezdah

Vsak človek je zase svet,
 čuden, svetel in lep
 kot zvezda na nebu ...

Vsak tiho zori,
 počasi in z leti,
 a kamor že greš, vse poti
 je treba na novo začeti.

Tako živimo ljudje.
 Vsak zase krmari k pogrebu.
 Svetloba samo
 nas druži kot zvezde na nebu.

A včasih so daleč poti,
 da roka v roko ne seže,
 a včasih preblizu so si,
 da z nohti lahko
 srce kdo doseže ...

Od tega menda
 človek umre,
 od tega z neba
 se zvezda ospe.

5. Dokončajte primere:

Krade kot	Smeje se kot	Ponavlja kot
Zvita je kot	Požrešen si kot	Počasen je kot
Gleda kot	Piše kot	Gara kot

6. Razložite naslednje primere.

Dežuje kot iz škafo.	
Prišel je kot strela z jasnega.	
Obnaša se kot slon.	
Siten si kot muha.	
Reven je kot cerkvena miš.	

7. Izberite lastnim imenom z leve znane samostalniške pridevke.

Ljubljana	zelena
Praga	večen
Ribničan	bela
Rim	zlata
Sava	vesel
Soča	deroča

8. Podčrtajte fraze, ki izražajo prenesen pomen.

rokav pri obleki – rokav reke,
 človekova glava – zeljnata glava,
 živalski hrbet – hrbet knjige,
 šivankino uho – človekovo uho,
 pravljčni motiv – pravljčno popotovanje,
 jezik v čevlju – človeški jezik – slovenski jezik.

9. Zapišite, za katero vrsto tropov gre:

suh ko poper	
tema kot v rogu	
sinje morje	
zlato sonce	
zeleno zlato	
lepota nas obišče	
naj me strela udari	
beseda ni konj	
strupeni jeziki	
trate se smejejo	

10. Poiščite trope v povedih iz vsakdanjega življenja. Poimenujte jih.

Megla je objela vas.	
Petelin je zapel navsezgodaj.	

Sonce se je prismejalo na plano.	
Revščina trka na naša vrata.	
Govoriš kot strgan dohtar.	
Veter ti je razmršil lase.	
Boječ si kot zajec.	
Dež trka na okno.	
Lačen sem kot volk.	

11. Poiščite metonimije; ugotovite, kaj je s čim zamenjano.

Sosed Jernej je pogorel.	
To je gostoljubna hiša.	
Vse mesto je prišlo.	
Železo se mu je zadrlo v prsi.	
Trta je dala veliko vina.	
Lenega čaka strgan rokav.	
Odšel je z dolgim nosom.	
Prebiram Jančarja.	

12. Izrazite naslednje misli z metonimijami.

Najrajši ima <u>Prešernove pesmi</u> .	
Novi učiteljici so govorili <u>vsi učenci</u> .	
Popili so <u>vse vino</u> (iz steklenice).	
Drama W. Shakespearja Hamlet mi je bila <u>všeč</u> .	
Jan posluša <u>Verdijevo glasbo</u> .	